

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobkyně: **L. F.**, zast. Mgr. et Mgr. Václavem Klepšem, advokátem se sídlem Baranova 1026/33, Praha 3, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 6. 2019, č. j. CPR-13288-29/ČJ-2018-930310-V223, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **O. F.**, zast. Mgr. et Mgr. Václavem Klepšem, advokátem se sídlem Baranova 1026/33, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 9. 2019, č. j. 16 A 43/2019 - 57,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III.** Osoba zúčastněná na řízení **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“), rozhodnutím ze dne 17. 2. 2015, č. j. KRPA-40279-26/ČJ-2015-000022, uložila žalobkyni správní vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále též „zákon o pobytu cizinců“), a stanovila dobu, po kterou jí nelze umožnit vstup na území České republiky, v délce jednoho roku. Žalobkyně pobývala na území členských států od 23. 4. 2012 do 30. 1. 2015 bez víza nebo platného oprávnění k pobytu. Zjištěno bylo pouze v cestovním pase vlepené španělské schengenské vízum na 90 dnů s platností od 12. 1. 2012. Zároveň na základě závazného stanoviska Ministerstva vnitra konstatovala, že se na žalobkyni vztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců, takže jí bylo následně uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území.

[2] Poté, co Ministerstvo vnitra vydalo nové závazné stanovisko, podle nějž bylo vycestování žalobkyně možné, zahájil správní orgán I. stupně řízení o vydání nového rozhodnutí ve smyslu

§ 101 písm. e) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve vazbě na § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců. Nejprve vydal rozhodnutí ze dne 24. 5. 2016, č. j. KRPA-37024-13/ČJ-2016-000022, které žalovaná dne 21. 11. 2016 zrušila a věc mu vrátila k novému projednání. Následně byla vydána další závazná stanoviska, podle nichž už u žalobkyně nebyly důvody podle § 179 zákona o pobytu cizinců, takže správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí ze dne 5. 4. 2018, č. j. KRPA-37024-72/ČJ-2016-000022, kterým jí bylo opět uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou jí nelze umožnit vstup na území České republiky, v délce jednoho roku a stanovena nová lhůta k vycestování z území.

[3] Žalobkyně i její manžel (nyní osoba zúčastněná na řízení) napadli rozhodnutí odvoláním, které žalovaná nejprve rozhodnutím ze dne 14. 1. 2019 zamítla. Toto rozhodnutí bylo zrušeno rozsudkem Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 10. 4. 2019, č. j. 2 A 9/2019 - 39. Věc byla vrácena žalované k dalšímu řízení, v němž vydala rozhodnutí ze dne 20. 6. 2019, č. j. CPR-13288-29/ČJ-2018-930310-V223, kterým doplnila do výroku text odkazující na vydání nového závazného stanoviska Ministerstva vnitra, a ve zbytku napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila. Zde žalovaná v reakci na první zrušující rozsudek městského soudu shledala, že zdravotní stav manžela žalobkyně již není natolik vážný, aby vyžadoval její každodenní péči, takže její vyhoštění již nepředstavuje nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců.

[4] Žalobu proti uvedenému rozhodnutí městský soud rozsudkem ze dne 9. 9. 2019, č. j. 16 A 43/2019 - 57, zamítl. Manžel žalobkyně vystupoval v řízení jako osoba zúčastněná na řízení. Městský soud vyšel z toho, že případ žalobkyně je hraniční, ale stále nikoli za hranicí přiměřenosti zásahu do jejích práv, neboť jí tvrzené okolnosti nedosahují potřebné intenzity k přijetí závěru o nepřiměřenosti uložení správního vyhoštění. Neshledal nerespektování závazného právního názoru vyjádřeného ve svém prvním rozsudku, neboť v novém rozhodnutí již žalovaná zohlednila zdravotní stav manžela žalobkyně. Zabýval se i jejím rodinným životem, délkou pobytu v ČR i stupněm *integrace* a možností opětovné *integrace* v zemi původu. Správní orgány v řízení o novém rozhodnutí dle § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců sice neprovedly úvahu o aplikovatelnosti povinnosti opustit území dle § 50a zákona o pobytu cizinců, avšak úvahy žalované o přiměřenosti zásahu do života žalobkyně jsou *implicitním* vypořádáním se s tímto ustanovením. Nové rozhodnutí dle § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců nelze vykládat ve smyslu přezkoumávání předchozího rozhodnutí o správním vyhoštění, správní orgán pouze hodnotí nové okolnosti vzniklé po vydání správního vyhoštění, resp. toliko s ohledem na okolnosti původní.

[5] Ohledně zdravotního stavu manžela vyšel městský soud z toho, že žalobkyně v řízení před žalovanou doložila lékařskými zprávami, že byl uznán práce neschopným. V soudním řízení předložila posudek o invaliditě manžela, dle kterého je jeho zdravotní stav dlouhodobě nepříznivý, od 10. 8. 2018 je v pracovní neschopnosti a byla mu klasifikována invalidita I. stupně s poklesem pracovní schopnosti o 35 %. Městský soud se ztotožnil se závěry žalované o tom, že zdravotní stav manžela žalobkyně nevyžaduje její každodenní péči a tedy i její přítomnost. Jakkoli je ischemická choroba dolních končetin závažné onemocnění, jde o rozšířené onemocnění související s věkem, které je léčitelné, resp. jsou známy a aplikovány léčebné postupy k omezení zdravotních komplikací s tímto onemocněním spojené. Žalovaná se sice nezabývala stavem zdravotnictví na Ukrajině, avšak provedla úvahu o možnosti nevycestování manžela a setrvání v ČR v systému zdejšího zdravotního systému. Žalobkyně neosvědčila, že by na Ukrajině byl stav zdravotnictví natolik katastrofální, aby manželovi nebyla zaručena základní zdravotní péče. Účelem pobytového oprávnění cizinců na území ČR není saturovat horší

pokračování

zdravotní péči v zemi původu. Účelem § 174a zákona o pobytu cizinců je zamezit zásadnímu zhoršení postavení cizince, nikoli garantovat shodnou životní úroveň, např. ve zdravotnictví, jako v zemi pobytu. Na základě trvalého pobytu je manžel účastníkem českého veřejného zdravotního systému a využívá jeho služeb, potřebná zdravotní péče je mu zde zajištěna. Zároveň z listin nijak nevyplývá, že by se jeho zdravotní stav zhoršoval a operační zákrok nelze vzhledem k povaze onemocnění považovat za důkaz výrazné negativní *progrese*, jde obecně o možnou, nikoli vždy nutnou, součást léčby či zamezení dalších obtíží, jak plyne z posudku o invaliditě a jeho závěru o cévním zákroku.

[6] Jakkoli skutkové zjištění žalované o diagnóze ischemické choroby dolních končetin I. stupně nemělo oporu v obsahu správního spisu, závěr o stabilizovaném zdravotním stavu měl oporu v lékařských zprávách předložených žalobkyní. Městský soud nepovažoval za rozhodné, zda je onemocnění manžela I. nebo II. stupně. Ve správním řízení žalobkyně sice nepředložila posudek o jeho invaliditě, avšak v dané věci nebyl předmětem řízení nárok přímo související se zdravotním stavem, nýbrž se jednalo o pobyt cizince, kdy by pouze zdravotní stav určité intenzity mohl být okolností vylučující vyhoštění cizince. Bylo tak na žalobkyni, aby prokázala existenci takové překážky. Z lékařských zpráv je patrný stabilizovaný stav manžela i povaha onemocnění, proto by další odborné zjištění prostřednictvím znaleckého posudku bylo nadbytečné.

[7] Z judikatury Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) městský soud dovodil, že žalovaná byla povinna znovu posoudit, zda žalobkyni nově tvrzené okolnosti mohly vést k zásahu do jejího soukromého nebo rodinného života. Žalovaná sice uvedla, že k tomu není povinna, avšak zároveň provedla hodnotící úvahu, že délka pobytu na území ČR, společné bydlení s manželem a zaměstnání nejsou relevantní skutečnosti, neboť po uložení správního vyhoštění bylo žalobkyni zřejmé, že bude muset území opustit po odpadnutí překážek. Zároveň už správní orgán I. stupně provedl úvahu o přiměřenosti zásahu do rodinného života i možnosti návratu a konstatoval, že žalobkyně před vstupem na území ČR v roce 2012 žila 7 let odděleně od manžela a v zemi původu vlastní byt, ve kterém s ním může žít. Městský soud se s těmito závěry ztotožnil. Žalobkyně žije sice v ČR 7,5 let, avšak na základě uděleného vstupního pobytového oprávnění jen minimum doby, totiž 3 roky nelegálně a poté již jen na základě překážky k vycestování či fikce pobytu dané podáním žaloby. Žalobkyně osobní vazby omezila na pobyt manžela v ČR, avšak tato okolnost zde byla dána již v době vydání prvního rozhodnutí o vyhoštění. Nejde tak o novou skutečnost, která by měla mít vliv na nové posouzení přiměřenosti zásahu. Soud se ztotožnil se žalovanou, že roční doba odloučení manželů dle doby zákazu pobytu není natolik dlouhá, aby se jednalo o nepřiměřený zásah, zejména pokud žalobkyně již vedla před příjezdem do ČR oddělené manželství po dobu násobně delší, totiž 7 let. Odloučení manželů na 1 rok je tak *proporcionální* k důvodům vyhoštění.

[8] Zároveň není vyloučeno vedení rodinného života manželů v zemi původu, kde nehrozí bezprostřední ohrožení života z důvodu úrovně zdravotnictví. Je na žalobkyni a jejím manželovi, jakým způsobem budou nadále žít. Podmínky pro návrat jsou zajištěny i v případě vycestování pouze žalobkyně, která vlastní v zemi původu nemovitost k bydlení, a to v oblasti nezasažené ozbrojeným konfliktem na Ukrajině. Nižší kvalita zdravotní péče nemůže být sama o sobě důvodem, proč by vycestování bylo znemožněno. Taktéž skutečnost, že by manžel měl být povolán do armády, tímto důvodem není, navíc vzhledem k věku manžela je jeho povolání do armády vyloučeno.

[9] Městský soud se neztotožnil ani s námitkou nezákonnosti a nesprávnosti závazného stanoviska dle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Při jednání doplnil dokazování prostřednictvím údajů portálu mapy.cz, dle kterých je bydliště žalobkyně vzdálené vzdušnou čarou od hranice s Ruskem 30 km, od města Doněck zhruba 400 km, od města Kyjev 300 km. Z podkladů správního spisu vyplývá, že bezpečnostní situace na Ukrajině je dlouhodobě stabilizovaná, bezpečnostní *incidenty* se omezují na linii dotyku se separatistickými oblastmi. Závazné stanovisko zpracované v původním řízení o správním vyhoštění se týkalo bezpečnostní situace roku 2014 a případně počátku roku 2015, takže nelze přisvědčit tvrzení, že nyní vyhotovené závazné stanovisko zpochybňuje předchozí stanovisko. Neshledal ani, že by délka správního řízení byla extrémně dlouhá. Námitku zániku platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění dle § 120a odst. 8 písm. b) zákona o pobytu cizinců, kterou žalobkyně uplatnila v replice ze dne 28. 8. 2019, označil městský soud za opožděnou.

II. Kasační stížnost a vyjádření ke kasační stížnosti

[10] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek městského soudu kasační stížností, kterou založila na důvodech podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[11] Namítá, že městský soud nerespektoval judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále též „ESLP“) a NSS, konkrétně rozsudek ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 Azs 85/2016 - 29, podle něž je po odpadnutí překážek k vycestování třeba vydat nejen nové rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování, ale nové rozhodnutí o správním vyhoštění, a v něm posoudit, zda toto rozhodnutí nebude nepřiměřeným zásahem do soukromého života cizince. Městský soud však namísto toho vyšel z rozsudku NSS ze dne 13. 12. 2018, č. j. 7 Azs 360/2018 - 39, podle něž se hodnotí již pouze nové okolnosti. Ten však na její případ nelze aplikovat, neboť se týkal pouze stanovení nové lhůty k vycestování, zatímco v jejím případě šlo o nové rozhodnutí o správním vyhoštění.

[12] Dále vytýká žalované, že považovala skutečnosti nastalé po prvním rozhodnutí o vyhoštění za irelevantní, naopak městský soud hodnotil pouze nové okolnosti vzniklé po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, což je v příkrém rozporu s povinností hodnotit v případě rozhodnutí o správním vyhoštění přiměřenost nově, tedy provést znovu hodnocení dopadů takového rozhodnutí dle § 119a odst. 2 ve spojení s § 174a zákona o pobytu cizinců. Posouzení městského soudu i žalované je ve vztahu k této otázce nedostatečné, neboť měly zohlednit kritéria plynoucí z judikatury ESLP, a to i bez toho, aby je uplatňovala ve své nové žalobě proti novému správnímu rozhodnutí.

[13] Zejména pak namítá, že se žalovaná i městský soud dostaly do rozporu s těmito kritérii, a to v první řadě v důsledku toho, že ignorovaly skutečnosti nastalé po vydání původního rozhodnutí o vyhoštění. Zejména ignorovaly plynutí času, tedy skutečnost, že nyní již pobývá na území ČR s manželem osm let, z toho od března 2015 v rámci oprávněného pobytu. Žalovaná také nevezala v potaz délku řízení. Neodlišily také dostatečně její vztah k manželovi v době, kdy žila sedm let bez něj před příchodem na území ČR, kdy byl ovšem zdravý, a její vztah k němu nyní, kdy je na ní pro svou nemoc závislý z hlediska péče i ekonomicky. Žalované vytýká, že vůbec nezkoumala existenci překážek k realizaci rodinného života v zemi původu, např. tím, že by zhodnotila úroveň zdravotnických služeb a péče pro osoby s onemocněním, kterým trpí její manžel. Městský soud postupoval nesprávně, nahrazoval-li posouzení přiměřenosti, které měla provést žalovaná, svými vlastními úvahami. Z judikatury NSS vyplývá, že správní soudy nejsou

pokračování

oprávněny nahrazovat svými úvahami odůvodnění správních orgánů. Navíc posouzení provedené městským soudem nemůže obstát. Manžel má v ČR jakožto držitel trvalého pobytu přístup k bezplatné kvalitní zdravotní péči, kdežto na Ukrajině by si péči nejenže nemohl dovolit, ale nebyla by ani dostačující pro léčbu jeho onemocnění. V informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 16. 12. 2015 se ke stavu zdravotnictví na Ukrajině uvádí: „*A tak bez ohledu na to, že ústava zaručuje Ukrajincům bezplatnou zdravotnickou péči, stát ji nedokáže zajistit a lékařskou péči pacienti dostávají jen za úplatu*‘ (...). *Kvalitní zdravotní péče je nedostupná těm, kteří si to nemohou dovolit*“. Dle této zprávy také v rozpočtu zcela chybí prostředky na nákup léků a moderního vybavení. Závěr městského soudu, že Ukrajina je „*zemí v evropském prostoru, kde lze presumovat zajištění základních práv občanů daného státu na život a zdraví*“, a že vedení rodinného života v zemi původu není vyloučeno, neboť nehrozí bezprostřední ohrožení života z důvodu úrovně zdravotnictví, je nesprávný a ničím nepodložený, stejně jako jeho tvrzení, že manžel by v případě svého vycestování vzhledem k věku a zdraví jistě nebyl povolán do armády.

[14] Správný není ani závěr, že doba ročního zákazu vstupu není tak dlouhá, že by znamenala nepřiměřený zásah. K době zákazu vstupu je třeba přičíst dobu, než jí bude umožněno požádat o pobytové oprávnění na zastupitelském úřadě ČR na Ukrajině. Při posuzování reálnosti možnosti jejího návratu do ČR je také třeba vzít v potaz překážky bránící podávání žádostí o pobytová oprávnění v zahraničí, jako je současný systém objednávání k podání žádosti o vízum na základě e-mailu a kvótování žádostí o zaměstnanecké karty na Ukrajině. Z judikatury navíc plyne nutnost vždy posoudit i reálnost možnosti získat nové pobytové oprávnění. Tvrzení, že roční odloučení není zásahem do rodinného života, vůbec nereflektuje dobu, po kterou může trvat následné vyřízení oprávnění k pobytu. Nesprávný je rovněž závěr městského soudu, že neprokázala ekonomickou závislost manžela na jejích příjmech. Prokázala totiž jejich životní náklady a příjmy i to, že manžel požádal o invalidní důchod a že byl v dlouhodobé pracovní neschopnosti. Nepřesné je i tvrzení, že nemá jinou vazbu na území nežli manžela, když takovou vazbou na území je právě její zaměstnání. Za nepřezkoumatelné a rozporné se správním spisem označila závěry městského soudu o zdravotním stavu manžela.

[15] Závěry městského soudu o tom, že zdravotní stav manžela není takový, že by od ní nemohl být odloučen, a že i v případě vycestování by mu byla na Ukrajině poskytnuta dostatečná zdravotní péče, považuje za nesprávné a nepřezkoumatelné. V žalobě namítala, že se žalovaný nevypořádal se závěry lékařské zprávy ze dne 21. 5. 2019 a se skutečností, že na září 2019 byla plánována jeho srdeční operace. Žalovaný dokonce zcela nepodloženě tvrdil, že se zdravotní stav manžela zlepšil a jeho onemocnění bylo přehodnoceno na ischemickou chorobu I. stupně. Městský soud se s těmito nedostatky nevypořádal, naopak sám zhodnotil zdravotní stav manžela, aniž by k tomu měl dostatek odborných znalostí. Co se týče operace manžela, ta byla původně plánována na září 2019, ale s ohledem na infekční onemocnění a s tím spojené zvýšení tlaku manžela musela být odložena. Nyní je naplánována na březen 2020. Za nepřiměřeně označila, že městský soud přičetl manželovi k tíži to, že se dne 12. 10. 2017 dostavil k výslechu pod vlivem alkoholu a že tehdy kouřil, z čehož soud dovodil, že závěr o potřebě péče ze strany stěžovatelky je relativní. Tyto skutečnosti jsou více než dva roky staré, nyní již manžel není práce schopen, je v invalidním důchodu a i z lékařské zprávy ze dne 21. 5. 2019 vyplývá, že již nekouří.

[16] Připomíná, že v žalobě namítala nesprávnost závazného stanoviska Ministerstva vnitra ze dne 3. 12. 2018 a kritizovala jak nedostatečnost podkladů závazného stanoviska, tak i věcnou nesprávnost a nepřezkoumatelnost závěrů v tomto stanovisku, zejména pak nedostatečné prokázání změny poměrů ve vztahu k situaci v roce 2015. Podle rozsudku NSS ze dne

27. 1. 2016, č. j. 6 Azs 114/2015 - 38, č. 3393/2016 Sb. NSS, měl městský soud povinnost vyžádat si od správního orgánu, který závazné stanovisko vydal, podklady pro jeho vydání, což neudělal. Místo toho si opatřil informace z portálu mapy.cz o umístění jejího bydliště a jeho vzdálenosti od hranic a informace z veřejně dostupných zdrojů o situaci na Ukrajině. Na základě toho dospěl k závěru, že jí v místě bydliště nic nehrozí. Takové doplnění podkladů však neodpovídá judikatuře. Samotné stanovisko ze dne 3. 12. 2018, ze kterého žalovaný vycházel, nesplnilo požadavky judikatury na prokázání změny poměrů mezi dobou, kdy byly konstatovány překážky vycestování (červen 2015) a dobou, kdy bylo konstatováno, že tyto překážky již odpadly (květen 2016). Navíc argumentovalo případně i možností přestěhování na jiné místo na Ukrajině, aniž by řádně odůvodnilo, zda je možnost vnitřního přesídlení v jejím případě reálná, a nedostatečně zhodnotilo hrozící vážnou újmu plynoucí z toho, že jako starší žena bez doprovodu spadá do zranitelné skupiny osob, a to i ve vztahu k zásahu do soukromého a rodinného života.

[17] Závěrem pak tvrdí, že se městský soud nevypořádal s námitkou zániku platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění. K ní měl přihlédnout, neboť k nicotnosti správního rozhodnutí má soud přihlédnout i z úřední povinnosti.

[18] Ze všech uvedených důvodů navrhuje, aby byl rozsudek městského soudu zrušen a věc mu vrácena k dalšímu řízení. Požádala také o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[19] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na své vyjádření k žalobě a navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

[20] Osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti

[21] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Poté NSS přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[22] Co se týče povahy rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 5. 4. 2018, je třeba uvést na pravou míru, že šlo pouze o nové rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování, nikoli o nové rozhodnutí o správním vyhoštění, jak stěžovatelka uvádí. Je sice pravdou, že výrok tohoto rozhodnutí zněl: „*Cizince se ukládá správní vyhoštění (...) Dle ustanovení § 120a odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb., ve spojení s ustanovením § 118 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., se doba k vycestování z území České republiky cizinci stanoví do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.*“ Tuto formulaci je však nutno vnímat pohledem nového rozhodnutí ve smyslu § 101 písm. e) správního řádu, vydávané podle § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 15. 8. 2017, který zní: *Pominou-li důvody znemožňující cizinci vycestování, policie vydá nové rozhodnutí **pouze ve věci stanovení nové lhůty k vycestování** podle zvláštního právního předpisu po vyžádání a na základě nového závazného stanoviska ministerstva. Dnem nabytí právní moci tohoto rozhodnutí zaniká platnost víza uděleného podle § 33 odst. 3 nebo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území; policie cizinci udělí výjezdní příkaz.* (zvýraznil NSS) Správní orgán I. stupně tedy v tomto novém rozhodnutí ze dne 5. 4. 2018 sice doslovně převzal i část výroku z původního rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 17. 2. 2015, to z něj však nečinilo nové rozhodnutí o správním vyhoštění,

pokračování

nýbrž ve smyslu právě citovaného ustanovení v nyní účinném znění pouze rozhodnutí ve věci stanovení nové lhůty k vycestování, v němž je zopakována i část výroku původního rozhodnutí.

[23] Městský soud měl tedy pravdu, neaplikoval-li na věc stěžovatelkou zmiňovaný rozsudek NSS č. j. 7 Azs 85/2016 - 29, neboť ten byl vydán ještě podle znění § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců účinného do 14. 8. 2017, který byl méně určitý, a stanovil: *Pominou-li důvody znemožňující cizinci vycestování, policie vydá nové rozhodnutí ve věci podle zvláštního právního předpisu.* Toto znění vyložil NSS tak, že „*po odpadnutí překážky vycestování je třeba vydat nové rozhodnutí o správním vyhoštění (a teprve toto nové rozhodnutí může být následně vykonáno)*“. Nejasnost zákona, zda má být po odpadnutí překážky vycestování vydáno nové rozhodnutí o správním vyhoštění, nebo pouze rozhodnutí ve věci stanovení nové lhůty k vycestování, však zákonodárce novelizací provedenou zákonem č. 222/2017 Sb. vyřešil s účinností od 15. 8. 2017 jednoznačně ve prospěch druhé varianty, a stěžovatelkou citovanou judikaturu tedy již nelze na nyní řešenou situaci aplikovat.

[24] Městský soud naopak přílehavě ocitoval závěry rozsudku č. j. 7 Azs 360/2018 - 39, který byl vydán již podle nové právní úpravy a v němž NSS konstatoval: „*Z citované judikatury především vyplývá, že za určitých podmínek je namíste přistoupit k posouzení dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života, i pokud to zákon o pobytu cizinců výslovně nevyžaduje, a to zejména tehdy, namítá-li cizinec nepřiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života ve správním řízení. Obdobně jako je tomu u § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, v případě rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování podle § 120a odst. 5 zákon o pobytu cizinců nestanovuje povinnost zkoumat dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života. Je tomu tak zejména proto, že toto rozhodnutí navazuje na již vydané rozhodnutí o správním vyhoštění, v rámci něhož byla přiměřenost dopadu zkoumána obligatorně (viz § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců), a proto by opětovné zkoumání dopadu do soukromého a rodinného života bylo zpravidla nadbytečné. Jak ovšem správně uvedl stěžovatel, nelze vyloučit, že mezi vydáním rozhodnutí o správním vyhoštění a vydáním rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování může uplynout poměrně dlouhá doba, během které může dojít k podstatné změně okolností vyžadující nové posouzení zásahu do soukromého a rodinného života také v rámci rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování. Stejně jako v případech spadajících pod § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců však taková povinnost správním orgánům výslovně ze zákona nevyplyvá, a proto budou povinny přiměřenost dopadu rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování do soukromého a rodinného života posoudit zpravidla pouze k výslovné námitce cizince.*“ Klíčové je, že v nyní posuzovaném případě jak správní orgán I. stupně, tak žalovaná, dopad svých rozhodnutí do rodinného života stěžovatelky posuzovaly, což odpovídalo tomu, že ve správním řízení uplatňovala k této otázce relevantní tvrzení, jakkoli přímo z textu zákona jim tato povinnost nevyplývala.

[25] Z hlediska časového lze stěžovatelce přitakat, že tvrzení na straně 10 rozhodnutí žalované, že „*veškeré skutečnosti vzniklé po 05.06.2015 (tedy po nabytí právní moci rozhodnutí o uložení správního vyhoštění č. j. KRPA-40279/26/ČJ-2005-000022) jsou ve věci předmětného řízení irrelevantní*“, je zjednodušující a příliš příkré. Z právě citovaného rozsudku č. j. 7 Azs 360/2018 - 39 totiž sice plyne, že v tomto typu řízení „*by opětovné zkoumání dopadu do soukromého a rodinného života bylo zpravidla nadbytečné*“, zároveň však „*nelze vyloučit, že mezi vydáním rozhodnutí o správním vyhoštění a vydáním rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování může uplynout poměrně dlouhá doba, během které může dojít k podstatné změně okolností vyžadující nové posouzení zásahu do soukromého a rodinného života také v rámci rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování.*“ Skutečnosti, k nimž došlo po vydání původního rozhodnutí o správním vyhoštění, by tedy byly relevantní, pokud by představovaly podstatnou změnu okolností vyžadující nové posouzení zásahu do soukromého a rodinného života. K takové podstatné změně okolností nedošlo, neboť jak bude rozebráno níže, zdravotní stav manžela se nezměnil natolik, aby šlo o podstatnou změnu okolností, a další okolností bylo jen prosté plynutí času, které prodlužovalo délku jejího pobytu na území ČR. Těchto skutečností

si ovšem žalovaná byla vědoma, jak plyne ze stran 7 a 8 jejího rozhodnutí, kde uvedla: „*Novou skutečností, kterou účastnice řízení uvedla v průběhu odvolacího řízení a dále doplnila o lékařské zprávy v rámci svého vyjádření ze dne 13. 6. 2019, a kterou se musí odvolací orgán zabývat, je aktuální zdravotní stav manžela F. O., který byl v průběhu odvolacího řízení uznán práce neschopným.*“ Následně žalovaná zdravotní stav manžela rozebrala. Ani podle názoru NSS nelze shledat, že by vývoj zdravotního stavu představoval onu podstatnou změnu okolností, jež by vyžadovala nové posouzení zásahu do soukromého a rodinného života. Na tomto místě je třeba konstatovat, že s dalšími namítanými skutečnostmi se již vypořádal městský soud v bodech 30 a 31 rozsudku. Ke stěžovatelčině polemice s jeho závěry lze pouze konstatovat, že hrozba povolání jejího manžela do armády je vzhledem k jeho věku a zdravotnímu stavu čistě spekulativní, stejně jako délka řízení o jejím případném novém pobytovém povolení po uplynutí roční doby vyhoštění. Její zaměstnání v ČR samo o sobě nezakládá zásadním způsobem soukromý a rodinný život.

[26] Městský soud se přezkoumatelně a správně vypořádal i s důsledky délky nynějšího řízení o správním vyhoštění, které v důsledku chyb na straně správních orgánů a následných rušení jejich rozhodnutí trvalo tři roky. NSS se ztotožňuje se závěrem vyjádřeným v bodě 35 jeho rozsudku, že tuto dobu nelze ještě pokládat za extrémně dlouhou. Navíc z ničeho neplyne, že by samotná délka řízení měla mít právní účinky na pobytové oprávnění, neboť stěžovatelce nijak neuškodila. Doba řízení stěžovatelce umožnila další legální pobyt na území, avšak již zahájením řízení o vydání nového rozhodnutí měla být srozuměna s možností vyhoštění, proto jí nevzniklo legitimní očekávání, že dalším pobytem dojde ke změně pobytového oprávnění.

[27] Městský soud má pravdu i ve svém tvrzení, že v rozhodnutí vydaném po jeho prvním zrušujícím rozsudku č. j. 2 A 9/2019 - 39 nemusela žalovaná vypořádat i námitky, které stěžovatelka uplatnila ve své první žalobě, neboť toto správní řízení nebylo pokračováním předchozího soudního řízení. Vztahuje se k němu ovšem tím, že zde žalovaná napravila pochybení, které vedlo ke zrušení jejího původního rozhodnutí ze dne 14. 1. 2019, a doplnila i úvahu, jaký vliv má zdravotní stav stěžovatelčina manžela na posouzení přiměřenosti zásahu do jejího soukromého a rodinného života ve smyslu § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

[28] Podle něj platí: *Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jebož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.* Této povinnosti žalovaná dostála a na straně 7 a 8 rozhodnutí ze dne 20. 6. 2019 se zdravotním stavem manžela zabývala.

[29] Co se týče povinnosti správních orgánů obou stupňů hodnotit zásah do stěžovatelčina soukromého a rodinného života, není nezbytné, aby výslovně odkazovaly na klíčovou judikaturu ESLP či aby výslovně postupovaly podle jednotlivých kroků algoritmu, které z ní plynou. Takový požadavek na formu správních rozhodnutí nevyplývá ani ze zákona o pobytu cizinců ani ze správního řádu. Podstatné je, aby jejich rozhodnutí těmto požadavkům dostála.

[30] Stěžovatelka správně poukazuje na kritéria vyjádřená zejména v rozsudku velkého senátu ESLP ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, stížnost č. 46410/99, body 57-58, a z rozsudků ESLP ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, bod 39, či ze dne 28. 6. 2011, *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, bod 70. Z nich plyne,

pokračování

že v případech, které nastolují otázku nuceného vycestování cizince na straně jedné a otázku možného porušení práva na respektování rodinného či soukromého života na straně druhé, je nutné zohlednit zejména následující kritéria: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, a (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (k jejich aplikaci na vnitrostátní úrovni viz např. rozsudek ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 - 45, či ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 102/2013 - 31).

[31] Stěžovatelka poukazuje především na rozsudek č. j. 5 As 102/2013 - 31, podle něž „[p]okud cizinec založil svůj rodinný život v České republice při vědomí, že jeho pobyt na území ČR je od počátku neoprávněný, bude rozhodnutí o jeho správním vyhoštění představovat nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života ve smyslu § 119a odst. 2 a § 174a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod pouze výjimečně, což však nevylučuje, že takové mimořádné okolnosti mohou v konkrétní věci nastat.“ Nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života lze u cizince pobývajícím od začátku nelegálně konstatovat zcela výjimečně; v posuzovaném případě takovým důvodem mohla být (napadené rozhodnutí bylo zrušeno pro nepřezkoumatelnost úvahy žalovaného správního orgánu) rodinná vazba cizince vyhošťovaného na tři roky k jeho dvěma malým dětem. Šlo tedy o skutkově značně odlišný případ od případu stěžovatelky.

[32] S kritérii uvedenými v citované judikatuře nebyla podle NSS přezkoumávaná správní rozhodnutí v rozporu. Stěžovatelka má pravdu, že délka pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, je druhým z kritérií, které je podle této ustálené judikatury zohledňováno. Jedná se však o kritérium, které má vést k tomu, že pokud se například porušení veřejného pořádku dopustí cizinec, který pobývá na území cizího státu již dlouhou dobu, a má k němu tedy intenzivní vazby, bude při zvažování těchto kritérií v lepším postavení (zásah do jeho soukromého a rodinného života bude vnímán jako intenzivnější) než cizinec, který se takového porušení dopustí nedlouho poté, co na území státu přicestoval. Bylo by však přílišnou absolutizací tohoto kritéria, pokud by jeho důsledkem mělo být, že pokud je cizinci uloženo správní vyhoštění a zároveň je u něj shledána překážka vycestování, pak její dostatečně dlouhé trvání již může na základě těchto kritérií založit samo o sobě onu podstatnou změnu okolností, jež by vyžadovala nové posouzení zásahu do soukromého a rodinného života.

[33] Stěžovatelka má tedy pravdu, že judikatura týkající se založení rodinného života již v době nelegálního pobytu (viz např. zmiňovaný rozsudek ESLP *Nunez proti Norsku*) na ni dopadá pouze omezeně, neboť ona své rodinné vazby založila již v roce 1999 v zemi původu, kde si vzala svého manžela, který nyní legálně pobývá na území ČR. Má tedy pravdu, že nelze tvrdit, že by svůj vztah s manželem rozvíjela pouze v době neoprávněného pobytu na území. Zároveň je však třeba zdůraznit, že tato judikatura se týká osob, které pobývaly na území cizího státu a během tohoto pobytu založily rodinné vazby, což často není pouze důsledkem vědomého racionálního rozhodnutí. Stěžovatelčina situace je odlišná právě proto, že rodinnou vazbu k manželovi již měla a vědomě se rozhodla pobývat s ním na území ČR, přestože k tomu na rozdíl od něj neměla patřičné pobytové oprávnění, nýbrž – jak plyne ze správního spisu – pouze španělské schengenské vízum, opravňující ji k pobytu na 90 dní. Zdůrazňuje-li tedy nyní, že na území ČR pobývá s manželem již osm let, z toho od března 2015 v rámci oprávněného pobytu, je třeba uvést na pravou míru, že zde tři roky pobývala bez oprávnění k pobytu a nyní již takřka pět let

v režimu vyhoštění s vízem za účelem strpění k pobytu na území v důsledku překážky vycestování, která již před třemi lety odpadla.

[34] Důsledky samotného plynutí času po rozhodnutí o správním vyhoštění jsou promítnuty do zákona o pobytu cizinců, a to v jeho § 120a odst. 8:

(8) Platnost rozhodnutí o správním vyhoštění zaniká, je-li rozhodnutí, kterým byla udělena doplňková ochrana nebo byl povolen dlouhodobý pobyt za účelem strpění pobytu na území, platné po dobu

a) rovnající se době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění pro omezení vstupu cizince na území, jde-li o rozhodnutí podle § 119 odst. 1 písm. a) nebo b), anebo podle § 120 odst. 1 písm. a) nebo b),

b) rovnající se jedenapůlnásobku doby stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění pro omezení vstupu cizince na území, jde-li o rozhodnutí podle § 119 odst. 1 písm. c) nebo § 120 odst. 1 písm. c).

[35] Aplikace tohoto ustanovení se stěžovatelka domáhala v řízení před městským soudem v replice ze dne 28. 8. 2019 (č. l. 38 spisu městského soudu). Městský soud má však pravdu v tom, že šlo o opožděně uplatněný žalobní bod, neboť byl uplatněn po uplynutí lhůty dle § 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Ani případný zánik platnosti rozhodnutí o vyhoštění § 120a odst. 8 písm. b) zákona o pobytu cizinců zároveň nelze ztotožnit s nicotností správního rozhodnutí, k níž by měl městský soud přihlídnout i z úřední povinnosti (či na základě opožděného žalobního bodu) v rámci řízení o přípustné žalobě (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010 - 65, č. 2837/2013 Sb. NSS). Stěžovatelka cituje v kasační stížnosti několik judikátů, které se vyjadřují k důsledkům nicotnosti správního rozhodnutí pro jejich soudní přezkum. To však nic nemění na tom, že v jejím případě pojmově nemůže jít o nicotnost. Nicotnost správního aktu podle judikatury NSS způsobují vady řízení spočívající například v rozhodování absolutně nekompetentním orgánem, rozhodování podle právního předpisu, který byl přede dnem rozhodnutí bez náhrady zrušen, v absolutním nedostatku zákonem předepsané formy, naprosté neurčitosti či nesrozumitelnosti obsahu rozhodnutí, a v důsledku toho jeho nerealizovatelnosti, nebo v absolutní nemožnosti plnění obsahu rozhodnutí (viz rozsudek NSS ze dne 30. 3. 2005, č. j. 4 Afs 15/2003 - 55, č. 714/2005 Sb. NSS). Ustanovení § 120a odst. 8 zákona o pobytu cizinců naopak počítá s rozhodnutím, které bylo platně vydáno a jeho platnost následně zanikne v důsledku plynutí času. Toto plynutí času však vyvolává pouze zánik platnosti, nemůže však učinit rozhodnutí o správním vyhoštění *ex post* nicotným. Městský soud tedy postupoval správně, když se tímto opožděným žalobním bodem nezabýval.

[36] Co se týče klíčového tvrzení, že nepřiměřený zásah do rodinného života plyne z toho, že zdravotní stav jejího manžela vyžaduje zdravotní péči na území ČR a zároveň její péči, městský soud se s touto otázkou, včetně detailů zdravotního stavu manžela podrobně vypořádal v bodech 25 až 28 svého rozsudku. Zde zejména konstatoval, že je stěžovatelka v pokročilejším věku (63 let), její zdravotní stav je však dobrý, nadále pracuje. Manžel (59 let) má na území ČR trvalý pobyt, je v dlouhodobé pracovní neschopnosti. Provedl dokazování předloženým posudkem o invaliditě manžela, dle kterého je jeho zdravotní stav dlouhodobě nepříznivý, je od 10. 8. 2018 v pracovní neschopnosti a byla mu klasifikována invalidita I. stupně s poklesem pracovní schopnosti o 35 %. Městský soud opravil nepřesné tvrzení žalované o diagnóze ischemické choroby dolních končetin I. stupně, které nemělo oporu v obsahu správního spisu. Konstatoval, že nepovažuje za rozhodné, zda je ischemické onemocnění manžela I. nebo II. stupně, podstatný je závěr o stabilizovaném zdravotním stavu, který má oporu v lékařských zprávách. Zdravotní stav manžela nevyžaduje každodenní péči, a tedy i její přítomnost. Ischemická choroba dolních končetin je sice závažné onemocnění, jde však o rozšířené onemocnění související s věkem, které je léčitelné, resp. jsou známy a aplikovány léčebné postupy k omezení zdravotních

pokračování

komplikací s tímto onemocněním spojené. Ze skutečnosti, že manžel trpí ischemickou chorobou dolních končetin I. či II. stupně, neplyne, že vyhoštění stěžovatelky je nepřiměřeným zásahem do jejího soukromého a rodinného života, zejména pokud je v zemi původu dostupná zdravotní péče. Žalovaná se sice nezabývala stavem zdravotnictví na Ukrajině, avšak dostačuje, že učinila úvahu o možnosti nevycestování manžela a jeho setrvání v ČR v systému zdejšího zdravotního systému.

[37] Tato úvaha městského soudu je zcela dostatečná a odpovídá smyslu soudního přezkumu rozhodnutí žalované. Jejím smyslem bylo přezkoumat úvahu žalované, podle níž zdravotní stav manžela není natolik závažný, že by vylučoval stěžovatelčino vycestování na Ukrajinu, neboť manžel potřebuje její péči. Tato úvaha je obsažena na stranách 7 a 8 rozhodnutí žalované a po upřesnění ze strany městského soudu ohledně I., respektive II. stupně ischemické choroby, je přezkoumatelná a ob stojí. Z těchto důvodů nebylo ani potřeba, aby si městský soud obstarával znalecké posudky, protože jeho úkolem nebylo znovu komplexně posuzovat zdravotní stav manžela. Není ani úkolem NSS znovu podrobně skutkově posoudit jednotlivá potvrzení o pracovní neschopnosti, plánované či odkládané operace a stav zdravotnictví na Ukrajině. Úvaha městského soudu není ani rozporná s obsahem správního spisu a provedeným dokazováním, ani není logicky chybná, takže jeho závěr, že z provedeného dokazování neplyne, že by byla nezbytná stěžovatelčina trvající přítomnost v ČR, ob stojí.

[38] NSS může nad rámec zjištění učiněných městským soudem pouze konstatovat, že má pochopení pro snahu stěžovatelky setrvat s jejím manželem na území ČR. Volba, zda má manžela, který zde má povolený pobyt, zanechat v ČR v péči zdejšího zdravotního systému a sama být vyhoštěna na Ukrajinu, nebo zda mají odcestovat spolu do země své státní příslušnosti a čelit tamnímu systému zdravotní péče a pracovnímu trhu, je jistě nelehká. Samotná tíživost této volby však nevede k tomu, že by realizace jejího vyhoštění představovala nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života, ale je nutným důsledkem její volby před osmi lety přicestovat do ČR za manželem a pobývat zde bez toho, aby si řádně vyřešila pobytový status. Přehlédnout nelze ani skutečnost, že již od února 2015, tedy takřka pět let, si musí být vědoma toho, že jakmile pomínou důvody překážky vycestování spjaté s tehdy počínajícím konfliktem v části Ukrajiny, bude nucena vycestovat v souladu s rozhodnutím o vyhoštění ze dne 17. 2. 2015.

[39] Pohledem výše citovaných kritérií vymezených v judikatuře ESLP a převzatých judikaturou NSS lze tedy shrnout, že (1) její rodinný nebo soukromý život bude vyhoštěním patrně narušen, není však vyloučeno společné vycestování na Ukrajinu; (2) na území ČR pobývá již osm let, (3) ovšem z ničeho neplyne, že by si vybudovala k ČR takové sociální a kulturní vazby, jaké jsou typické třeba u osob, které přicestovaly v dětském věku nebo se zde narodily a nemají vazbu ke své zemi původu (viz např. právě rozsudek *Üner proti Nizozemsku*, který se týkal chlapce, který do Nizozemska přicestoval jako dvanáctileté dítě), (4) přesun na Ukrajinu by byl patrně spojen s horší zdravotní péčí pro manžela a méně příznivým trhem práce pro stěžovatelku, to však ještě nevylučuje, aby manžel následoval stěžovatelku do země jejich společného původu. Z hlediska kritérií (5) a (6) je třeba na straně jedné akceptovat, že se stěžovatelka nedopustila trestné činnosti či jiného závažného narušení veřejného pořádku, zároveň zde však prakticky vůbec nepobývala jinak než nelegálně, nebo v režimu strpění v kombinaci s rozhodnutím o vyhoštění. Rozhodnutí správních orgánů, respektive městského soudu, tedy ob stojí i pohledem kritérií požadovaných judikaturou ESLP.

[40] Co se týče námitek směřujících vůči závazným stanoviskům Ministerstva vnitra, je třeba připomenout, že ve správním spise je obsaženo závazné stanovisko ze dne 5. 4. 2016, dále ze dne 14. 2. 2017, k němuž jsou připojeny informace o zemi původu potřebné pro řízení o mezinárodní ochraně, zejména informace o bezpečnostní a politické situaci na Ukrajině s přihlédnutím ke konfliktu na východě země ze dne 9. 9. 2016 a informace o politické a bezpečnostní situaci, vojenské službě a vnitřně přesídlených osobách ze dne 24. 11. 2016, která se výslovně vyjadřuje i k situaci v Sumské oblasti, odkud stěžovatelka pochází. Tato oblast je podle zprávy pod kontrolou ukrajinské ústřední vlády a podle dostupných informací v ní nedocházelo od roku 2014 k žádným bezpečnostním incidentům, neboť ty se na území Ukrajiny omezovaly jen na okolí tzv. linie dotyku mezi územím kontrolovaným povstalcí z tzv. Luhanské a Doněcké lidové republiky a územím kontrolovaným ukrajinskou armádou. Dále je ve spise založeno i závazné stanovisko ze dne 8. 1. 2018, které je potvrzeno závazným stanoviskem ministra vnitra ze dne 3. 12. 2018. K němu je připojena informace OAMP ze dne 14. 9. 2018 o situaci v zemi původu.

[41] Je pravdou, že podle rozsudku NSS č. j. 6 Azs 114/2015 - 38, na nějž stěžovatelka poukazuje, platí, že „[p]okud žalobní námitka směřovala do obsahu závazného stanoviska a městský soud potřeboval posoudit jeho zákonnost, měl si, podle názoru Nejvyššího správního soudu, podklady pro závazné stanovisko, pokud tyto nebyly součástí správního spisu, vyžádat od správního orgánu, aby mohl ověřit obsah, relevanci a věrohodnost informací o zemi původu, na nichž bylo závazné stanovisko založeno.“ Žalobní námitka v části II. f) žaloby do správnosti závazného stanoviska skutečně směřovala, ovšem městský soud si nemusel podklady pro stanovisko ministra vnitra ze dne 3. 12. 2018 samostatně vyžádat, neboť jak plyne z právě provedené rekapitulace správního spisu, příslušná informace OAMP ze dne 14. 9. 2018 o situaci v zemi původu již byla součástí správního spisu a městský soud z ní mohl vycházet.

[42] Tato informace nadepsaná „Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby“ rozebírala i konkrétní situaci v Sumské oblasti, odkud stěžovatelka pochází, a potvrdila, že zde od roku 2014 nedocházelo k žádným bezpečnostním incidentům. Tuto skutečnost městský soud pouze potvrdil tím, když při jednání doplnil dokazování prostřednictvím údajů z portálu mapy.cz, dle kterých je místo stěžovatelčina bydliště vzdálené vzdušnou čarou od hranice s Ruskem 30 km, od města Doněck zhruba 400 km a od města Kyjev 300 km.

[43] Z informací, které správní orgán I. stupně a poté žalovaná shromáždily, včetně čtyř závazných stanovisek Ministerstva vnitra za poslední čtyři roky a jejich podkladů, které jsou součástí správního spisu, jasně vyplývá, že oblast, z níž stěžovatelka pochází, je stabilně bezpečná, neboť je vzdálena od té části Ukrajiny, která je zasažena konfliktem. Jde tak o situaci odlišnou od situace v rozsudku ze dne 14. 9. 2017, č. j. 1 Azs 209/2017 - 49, na nějž stěžovatelka odkazovala, a kde NSS zkritizoval, že žalované Ministerstvo vnitra situaci v oblasti, z níž stěžovatelé pocházeli, dostatečně neposoudilo a vycházelo pouze z podkladů vztahujících se obecně k Ukrajině, naopak k situaci v jejich Záporožské oblasti využitě podklady mlčely.

[44] Zpochybnění závěrů těchto závazných stanovisek obsažené v žalobě je založeno na hypotetických hrozbách, jako je v žalobě uvedená informace o vyhlášení výjimečného stavu, ke kterému došlo na Ukrajině 26. 11. 2018 a k němuž je v žalobě uvedeno, že ještě před jejím podáním byl výjimečný stav ukončen. Stejně hypotetická je hrozba spočívající v tom, že by byla v případě návratu do země původu zranitelnou osobou, vzhledem k tomu, že je žena a musela by odcestovat bez manžela. Z celého správního řízení vyplývalo, že v zemi původu žila bez

pokračování

manžela před odcestováním do ČR několik let a že zde má syna. Na její vlastní zranitelnosti nemohl z povahy věci nic změnit ani zhoršený zdravotní stav jejího manžela.

IV. Závěr a náklady řízení

[45] Z výše uvedeného vyplývá, že napadený rozsudek není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[46] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o stěžovatelčině návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí.

[47] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná měla ve věci plný úspěch, proto by jí soud mohl přiznat náhradu nákladů řízení proti stěžovatce, avšak žádné náklady jí nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto jí je soud nepřiznává.

[48] Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, popř. jí soud může na návrh z důvodů zvláštního zřetele přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. V daném řízení osoba zúčastněná na řízení neplnila žádné povinnosti, které by jí soud uložil, ani nenavrhl, aby jí bylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení z důvodů zvláštního zřetele hodných. Právo na náhradu nákladů řízení tedy nemá.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 23. ledna 2020

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu